

Prosjekt:

Sykehusprosjektene i Oslo

Tittel:

Bilag B1U Kontraktsbestemmelser funksjonsutstyr basert på NS8438:2023

05	For implementering	23.01.26	ELG	ASC	DAB	
04	For implementering	05.01.26	ELG	ASC	DAB	
03	For implementering	27.11.25	ELG	ASC	DAB	
02	For implementering	23.09.25	ELG	ASC	DAB	
01	For implementering	29.08.25	ELG	ASC	DAB	
Rev.	Formål med utgivelsen	Rev. Dato	Utarbeidet	Kontroll	Godkjent	
Kontraktor/leverandørs logo:		Bygg nr:	Etasje nr.:	Systemgr.:	Antall sider:	
					Side 1 av 25	
Prosjekt:	Utgivernr:	Fag:	Dok.type:	Løpenr:	Rev.nr.:	Status:
HSØ	0000	U	SP	0031	05	G

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING.....	5
1 Virkeområde.....	5
2 Termer og definisjoner.....	5
2.1 Kontraktsgjensstand	5
2.2 Kunde	5
2.3 Leverandør.....	5
2.4 Part	5
2.5 Bruker	5
3 Kontrakten	5
3.1 Kontraktsdokumenter og tolkningsregler	5
3.2 Kjøpsloven.....	6
3.3 Overføring av rettigheter og plikter	6
4 Generelle bestemmelser	6
4.1 Samarbeid og varslingsplikt	6
4.2 Møter	6
4.3 Taushetsplikt	7
4.4 Risiko og ansvar for kommunikasjon og dokumentasjon	7
4.5 Markedsføring.....	7
4.6 Statistikk og rapportering	7
4.7 Personopplysninger og informasjonssikkerhet	8
4.8 Bruk av underleverandører og tredjeparter	8
4.9 Kundens medvirkningsplikt.....	8
5 Kontraktsgjensstanden (<i>Leveransen</i>)	8
5.1 Risiko for skade før levering.....	9
5.2 Forsikring.....	9
5.3 Nye versjoner av avtalt produkt.....	9
6 Levering.....	10
6.1 Bestilling og ordrebekreftelse	10

6.2	Nærmere informasjon om leveringen	10
6.3	Tilhørende dokumentasjon.....	10
6.4	Leveringstid og leveringssted	10
6.5	Installasjon og sluttkontroll	11
6.6	Opplæring	11
6.7	Prøveperiode	11
6.8	Overtakelsesprotokoll	12
7	Leveringstidspunkt og overføring av risiko	12
7.1	Tidspunkt for levering	12
7.2	Kundens undersøkelsesplikt	12
8	Garanti.....	13
8.1	Garanti.....	13
8.2	Garantiavslutning.....	13
9	Betaling.....	13
9.1	Priser	13
9.2	Prisjusteringer	14
9.3	Utlegg og reiser	15
9.4	Fakturering og betaling.....	16
9.5	Forsinket betaling.....	16
9.6	Uriktig betaling	16
10	Endring, stansing og avbestilling.....	16
10.1	Endring.....	16
10.2	Midlertidig stansing og avbestilling.....	17
11	Leverandørens kontraktsbrudd	17
11.1	Forsinkelse	17
11.2	Mangler	19
12	Kundens kontraktsbrudd	21
12.1	Hva anses som kontraktsbrudd.....	21
12.2	Leverandørens tilbakeholdsrett	21
12.3	Tilleggsfrist	21
12.4	Rett til å kreve oppfyllelse	21
12.5	Heving ved forsinket betaling	21

12.6	Heving ved manglende medvirkning.....	21
12.7	Erstatning	22
13	Virkninger av heving.....	22
14	Samfunnsansvar	22
14.1	Generelt.....	22
14.2	Etiske krav	22
14.3	Miljø.....	22
14.4	Lønns- og arbeidsvilkår i Norge	23
15	Force majeure	23
16	Tvister.....	24
16.1	Lovvalg.....	24
16.2	Forhandlinger og mekling.....	24
16.3	Domstols- eller voldgiftsbehandling.....	24
17	Rapporteringsplikt til Skatteetaten, brukerdialog utland.....	24
18	Tiltak mot svart arbeid	24

INNLEDNING

Som alminnelige kontraktsbestemmelser gjelder "Alminnelige kontraktbestemmelser ved kjøp av medisinsk utstyr og laboratorieutstyr" NS 8438:2023 fastsatt av Standard Norge, med Helse Sør-Østs endringer og supplerende bestemmelser som er gjort i dette dokumentet.

For å lette bruken av bestemmelsene er Helse Sør-Østs tilføyelser til NS 8438:2023 markert med **uthevet kursiv** skrift. Tekst som utgår og ikke gjelder, er ~~overstrøket~~.

1 Virkeområde

Dette dokumentet inneholder bestemmelser for anskaffelse av IVD-medisinsk utstyr, øvrig medisinsk utstyr og laboratorieutstyr **til sykehusprosjektene i Oslo. Dokumentet gjelder i tillegg for anskaffelse av annet utstyr som løst inventar, grunnutrustning, IKT- og AV-utstyr, dvs alt som defineres som funksjonsutstyr i prosjektene.**

2 Termer og definisjoner

I dette dokumentet gjelder følgende termer og definisjoner.

2.1 Kontraktsgjenstand

Varer og tjenester, eller deler av disse, som *leverandør* (2.3) etter kontrakt skal levere til *kunde* (2.2). **I dette og øvrige dokumenter i kontakten benyttes også benevnelsen Leveransen.**

2.2 Kunde

Person eller virksomhet som kjøper en vare eller tjeneste fra *leverandør* (2.3). **I kontraktens øvrige dokumenter benyttes benevnelsen Oppdragsgiver for Kunde.**

2.3 Leverandør

Person eller virksomhet som skal levere en vare eller tjeneste til *kunde* (2.2).

2.4 Part

kunde (2.2) og *leverandør* (2.3) som har inngått avtale om kjøp av *kontraktsgjenstand* (2.1).

2.5 Bruker

Person som tar *kontraktsgjenstand* (2.1) i bruk.

3 Kontrakten

3.1 Kontraktsdokumenter og tolkningsregler

Dokumentene som inngår i kontrakten er angitt i avtaledokumentet.

~~Med mindre annet er avtalt, inngår følgende dokumenter i kontrakten:~~

- a) ~~Avtaledokument med bilag dersom dette er opprettet;~~
- b) ~~b) leverandørens tilbud;~~
- c) ~~c) kundens konkurransedokumenter;~~
- d) ~~d) dette dokumentet (NS 8438).~~

De dokumentene som inngår i kontrakten, utfyller hverandre. Hvis dokumentene inneholder bestemmelser som strider mot hverandre, ~~gjelder yngre dokumenter foran eldre.~~ **gjelder avtaledokumentet med eventuelle vedlegg foran kontraktsbilagene og bilag A-G foran bilag H.** Løser ikke dette motstriden, gjelder spesielle bestemmelser foran generelle, og bestemmelser utarbeidet særskilt for kontrakten foran standardiserte bestemmelser.

Funksjonskrav og krav til egenskaper, kvalitet eller merke som er spesifisert i konkurransegrunnlaget, gjelder foran løsninger i leverandørens tilbud, med mindre leverandøren har tatt uttrykkelig forbehold.

3.2 Kjøpsloven

Lov av 13. mai 1988 nr. 27 om kjøp (kjøpsloven) gjelder så langt kontrakten ikke fastsetter avvikende bestemmelser.

3.3 Overføring av rettigheter og plikter

Partene kan ikke overføre rettigheter eller plikter etter denne kontrakten til en tredjepart uten skriftlig forhåndssamtykke fra den andre parten. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn.

Oppdragsgiver har likevel rett til å overdra sine kontraktsforpliktelser til et regionalt helseforetak, felleseide helseforetak, helseforetak, eller en statlig myndighet eller disse sine rettsetterfølgere, som skal stå som eier eller bruker av kontraktsgjenstanden.

4 Generelle bestemmelser

4.1 Samarbeid og varslingsplikt

Partene skal samarbeide og vise lojalitet under gjennomføringen av kontrakten.

Partene skal uten ugrunnet opphold skriftlig varsle hverandre og besvare henvendelser om forhold som de forstår eller burde forstå vil få betydning for gjennomføringen av kontrakten.

Partene har videre gjensidig varslingsplikt om forhold som berører kontraktsgjenstandens funksjon og sikkerhet.

4.2 Møter

Dersom en part finner det nødvendig, kan parten med minst fem virkedagers varsel innkalle den annen part til et møte for å drøfte kontraktsforholdet.

Leverandøren skal delta på møter beskrevet i Bilag D2U Prosjektgjennomføring funksjonsutstyr.

4.3 Taushetsplikt

Partene har taushetsplikt om opplysninger de mottar eller på annen måte blir kjent med om den annen parts forretningsmessige eller personlige forhold, så langt disse ikke er offentlig kjent.

Leverandøren kan bare overføre taushetsbelagt informasjon til underleverandører og tredjeparter i den utstrekning dette er nødvendig for gjennomføring av kontrakten, forutsatt at disse pålegges plikt til konfidensialitet tilsvarende dette punktet.

Dersom kunden er en offentlig virksomhet, er Taushetsplikt etter denne bestemmelsen er ikke mer omfattende enn det som følger av lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) eller tilsvarende sektorspesifikk regulering.

Taushetsplikt etter denne bestemmelsen er videre ikke til hinder for utlevering av informasjon som kreves framlagt i henhold til lov eller forskrift, herunder offentlighet og innsynsrett som følger av lov av 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova). Om mulig skal den annen part varsles før slik informasjon gis.

Dersom kunden finner det nødvendig, kan leverandørens personell pålegges å signere taushetserklæring.

4.4 Risiko og ansvar for kommunikasjon og dokumentasjon

Partene skal sørge for forsvarlig kommunikasjon, oppbevaring og sikkerhetskopiering av dokumenter og annet materiale av betydning for kontraktsgjenstanden (herunder e-post og annet elektronisk lagret materiale).

Partene har risikoen og ansvaret for alt materiale, uansett form, som skades eller ødelegges mens det befinner seg under partens kontroll.

4.5 Markedsføring

Leverandøren skal innhente skriftlig forhåndsgodkjennelse fra kunden dersom leverandøren ønsker å benytte informasjon om kontrakten til kommersiell markedsføring utover å oppgi kontrakten som generell referanse.

Retningslinjer for mediekontakt og profilering er angitt i Bilag D1U Administrative bestemmelser.

4.6 Statistikk og rapportering

Leverandøren skal rapportere i henhold til de krav og retningslinjer som framgår av kontrakten. Kunden har rett til å få relevant statistikk over kjøp som er tilknyttet kontrakten, i et omfang som er tilpasset kontraktens størrelse og kompleksitet. Leverandøren skal ikke motta noe særskilt vederlag for dette. Dersom kunden ønsker ytterligere statistikk, skal dette framgå av konkurransedokumentene.

4.7 Personopplysninger og informasjonssikkerhet

Leverandøren og kunden skal iverksette tiltak for å ivareta krav til informasjonssikkerhet og personvern i henhold til gjeldende lovgivning ved inngåelse, forvaltning, gjennomføring og avslutning av kontrakten.

Dersom kontraktsgjenstanden innebærer behandling av personopplysninger på vegne av kunden, skal det inngås en databehandleravtale med den som behandler disse opplysningene. Leverandøren skal informere kunden om hvem som håndterer eller behandler personopplysningene i forbindelse med kontraktsgjenstanden, og skal gi nødvendig informasjon om eventuelle tredjeparter som er involvert i denne behandlingen.

Dersom kunden har behov for dokumentasjon for å gjøre risikoanalyse før databehandleravtalen inngås, skal leverandøren på forespørsel oversende denne innen rimelig tid. Videre skal leverandøren bistå kunden med relevant informasjon og veiledning rundt løsningens eller produktets egenskaper og funksjonalitet. Dette inkluderer også å gi tilgang til eventuelle sertifiseringer eller revisjonsrapporter som kan være av relevans for kundens risikoanalyse.

Databehandleravtalen skal være inngått før behandlingen av personopplysninger påbegynnes.

4.8 Bruk av underleverandører og tredjeparter

Dersom leverandøren ønsker å benytte eller bytte ut en underleverandør, krever dette skriftlig forhåndssamtykke fra kunden. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn.

Dersom leverandøren engasjerer en underleverandør eller kunden engasjerer en tredjepart til å utføre arbeidsoppgaver som følger av denne kontrakten, er parten fullt ansvarlig for utførelsen av disse oppgavene på samme måte som om parten selv stod for utførelsen.

4.9 Kundens medvirkningsplikt

Kunden skal medvirke til at leverandøren får gjennomført kontrakten. Medvirkningen skal skje i overensstemmelse med det som er avtalt, og slik god skikk tilsier.

Kunden skal opplyse leverandøren om forhold som kunden burde forstå er av betydning for kontrakten, og fatte de beslutninger som er nødvendige for kontraktens gjennomføring.

Leverandøren er ikke ansvarlig for manglende kontraktsoppfyllelse dersom årsaken er manglende medvirkning eller opplysninger fra kunden.

Det samme gjelder dersom årsaken til manglende kontraktsoppfyllelse er andre forhold som kunden er ansvarlig for.

5 Kontraktsgjenstanden (Leveransen)

Leverandøren skal ha kontrollrutiner for å sikre at kontraktsgjenstanden er i henhold til krav i kontrakten og gjeldende lovgivning, og at den ellers er i samsvar med relevant bransjeregulering og eventuelle andre regler som kan ha innvirkning på den.

Leverandøren skal ha nødvendig forsikringsdekning av kontraktsgjenstanden fram til leveringstidspunktet. På forespørsel har kunden rett til å se leverandørens forsikringspoliser eller annen relevant dokumentasjon på nødvendig forsikring.

Leverandøren skal innhente og opprettholde alle nødvendige tillatelser, sertifikater og godkjenninger for at kunden skal kunne nyttiggjøre seg kontraktsgjenstanden i henhold til kravene i kontrakten, med mindre det er skriftlig avtalt at kunden selv skal skaffe disse til veie. Leverandøren skal på kundens anmodning framlegge dokumentasjon på at nødvendige tillatelser, sertifikater og godkjenninger foreligger.

Kontraktsgjenstanden skal være fri for rettsmangler, og leverandøren skal holde kunden skadesløs for enhver form for rettsmangler i relasjon til kontraktsgjenstanden.

5.1 Risiko for skade før levering

Leverandøren har risikoen for skade på Leveransen som inntreffer før levering, jf. punkt 7, med mindre skaden skyldes kunden eller noen kunden svarer for.

Leverandøren skal tegne tingskadeforsikring av Leveransen iht. punkt 5.2.

5.2 Forsikring

Leverandør er forpliktet til for egen regning å tegne og opprettholde forsikringer tilpasset Leverandørs virksomhet og leveransens art.

Leverandøren skal ha forsikringer som dekker skader på utstyr i forbindelse med transport, installasjon og oppbevaring frem til kundens overtakelse av kontrakten. Forsikringen skal dessuten dekke tyveri forvoldt ved innbrudd. Forsikringen skal gi dekning for det som det vil koste å bringe kontraktsarbeidet i samme stand som før skaden. Forsikringsavtalen skal tegnes som en førsterisikoforsikring. Kunden skal være medforsikret.

Leverandør skal videre tegne forsikring som dekker det erstatningsansvar han kan komme i som et resultat av feil eller mangler ved salgsgjenstanden eller overfor tredjemann for skade på person og eiendom.

Leverandør plikter å ha tilfredsstillende ulykkesforsikring samt lovpålagte personalforsikringer for sine ansatte.

Kunden kan kreve fremlagt dokumentasjon på forsikringsdekning og omfang av forsikringen, inkludert forsikringsvilkårene.

5.3 Nye versjoner av avtalt produkt

Leverandøren har adgang til å levere nye versjoner av avtalt produkt så lenge avtalte krav er oppfylt. Ny versjon av produktet skal ha de samme grensesnitt mot bygg og teknikk slik at det ikke blir behov for omprosjektering av fysiske løsninger.

6 Levering

6.1 Bestilling og ordrebekreftelse

Levering skal ikke gjennomføres før leverandøren har mottatt skriftlig bestilling fra kunden.

Leverandøren skal oversende en ordrebekreftelse til kunden når bestillingen er mottatt. Med mindre annet er avtalt med kunden, skal ordrebekreftelsen inneholde informasjon om hva som er bestilt, antall enheter, pris, og leveringsdato og informasjon om eventuelle avvik fra bestillingen.

6.2 Nærmere informasjon om leveringen

Begge parter skal gjøre nødvendige forberedelser slik at leveringen kan skje i henhold til det som er avtalt mellom partene.

Levering og varemottak skal utføres profesjonelt og effektivt av begge parter og ellers være i samsvar med kravene i kontrakten. Med mindre annet er avtalt, er leverandøren ansvarlig for håndtering av alt avfall i forbindelse med leveringen.

Krav til gjennomføring av leveransen er beskrevet i Bilag D2U Prosjektgjennomføring funksjonsutstyr.

6.3 Tilhørende dokumentasjon

Bruksanvisning og annen dokumentasjon som er nødvendig for sikker bruk, skal følge med kontraktsgjenstanden. Dersom det er relevant, gjelder det samme for informasjon om klassifisering og samsvarsvurdering.

For kunder som selv utfører vedlikehold, skal nødvendig dokumentasjon og hjelpemidler for å utføre korrigerende og periodisk vedlikehold følge med kontraktsgjenstanden eller gjøres tilgjengelig ved behov.

Dokumentasjon skal senest leveres samtidig som kontraktsgjenstanden, med mindre annet er avtalt.

Krav til dokumentasjon utover dette fremgår av i kontraktens C- og D-bilag.

6.4 Leveringstid og leveringssted

Levering skal skje til avtalt tid til mottakeradressen som er angitt i kontrakten, eventuelt til en bestemt lokasjon på mottakeradressen dersom dette er spesifisert i kontrakten **på anvist sted. Det vil gjelde spesielle krav for leveranser til byggeplass. Krav til gjennomføring av leveransen fremgår av Bilag D2U Prosjektgjennomføring.**

Kunden kan ved skriftlig varsel utsette hele eller deler av Leveransen. Etter slikt varsel skal Leverandør uten ugrunnet opphold meddele Oppdragsgiver hvilke virkninger utsettelsen kan få for gjennomføringen av Leveransen. Leverandør skal gjenoppta Leveransen straks Oppdragsgiver varsler om dette.

I utsettelsesperioden kan Leverandør kun kreve å få dekket dokumenterte og nødvendige tilleggsutgifter.

6.5 *Installasjon og sluttkontroll*

Dersom kontraktsgjenstanden omfatter installasjon, er leverandøren ansvarlig for dette. Partene skal på forhånd avklare med hverandre hvilke forberedelser som er nødvendige i forbindelse med installasjon.

~~Dersom det er avtalt, skal~~ **Leverandøren skal** gjennomføre sluttkontroll i form av produsentens Site Acceptance Test (SAT). SAT skal utføres av personell som er godkjent av produsenten.

~~Dersom det er avtalt annen kontroll (for eksempel validering og strålevernkontroll), skal omfang og kostnader avtales på forhånd.~~

Dersom annen kontroll (for eksempel validering og strålevernkontroll) skal inngå, vil dette fremgå av kontrakten.

Krav til forberedelse og gjennomføring av leveransen inkludert kontroll og test, fremgår av Bilag D2U Prosjektgjennomføring funksjonsutstyr.

Leveransen vil ikke bli godkjent før signert testrapport fra Leverandørens sluttkontroll er oversendt Oppdragsgiver og godkjent av denne. Dersom Oppdragsgiver utfører egen mottakskontroll, skal denne også være godkjent før leveransen godkjennes.

6.6 *Opplæring*

Nødvendig opplæring i bruk og brukerstøtte skal leveres av leverandøren til kunden slik det framgår av kontrakten. ***Leverandøren skal gjennomføre opplæring av brukere og teknisk personell i henhold til avtalt opplæringsplan, jf. Bilag C1U Omfang og beskrivelse og C2U Kravspesifikasjon.***

Det skal i størst mulig grad legges til rette for digitale løsninger der det er hensiktsmessig.

Opplæringen skal sikre at kunden får overført tilstrekkelig kunnskap til at utstyr, programvare eller forbruksmateriell kan brukes, betjenes og vedlikeholdes på en sikker og effektiv måte, samt i overensstemmelse med gjeldende lover og forskrifter.

Kunden skal medvirke til at opplæringen gjennomføres som avtalt mellom partene.

Det er kundens ansvar å sikre at utstyr kun benyttes av brukere som har fått nødvendig opplæring.

6.7 *Prøveperiode*

Dersom det er avtalt en prøveperiode, skal denne starte når utstyret er installert, kontrollert og idriftsatt, avtalt opplæring er gjennomført og en eventuell godkjenningsprotokoll er signert.

For at prøveperioden skal starte, må følgende forutsetninger være oppfylt:

- a) Alle avtalte tester er gjennomført og dokumentasjon er levert***

b) Avvik av betydning for prøvedriften er rettet
Oppdragsgiver har rett til å utsette oppstart av prøvedriftsfasen inntil punktene over er oppfylt.

Med mindre annet er avtalt, skal prøveperioden være på to måneder.

Dersom det oppstår avvik i prøveperioden, skal kunden uten ugrunnet opphold skriftlig varsle leverandøren om dette. Leverandøren skal uten ugrunnet opphold **kostnadsfritt** utbedre avvik. **Frist for utbedring av avvik i prøvedriftsperioden vil bli fastsatt av Oppdragsgiver i samråd med Leverandøren, med hensyn til kompleksiteten og omfanget av identifiserte avvik.**

Ved avvik forlenges prøveperioden slik at en oppnår en feilfri periode tilsvarende avtalt prøveperiode.

I kontrakter med prøveperiode, vil prøveperiodens varighet fremgå av bilag E3U Kontraktens milepæler.

6.8 Overtakelsesprotokoll

Etter gjennomført prøveperiode med stabil og tilfredsstillende drift skal partene signere en overtakelsesprotokoll, **se punkt 7.1.**

Leveransen blir gjennom formell overtakelsesforretning overtatt av Oppdragsgiver. Overtakelse skjer etter godkjent slutt-/mottakskontroll, gjennomføring av integrerte tester og eventuell prøveperiode med stabil og tilfredsstillende drift. Overtakelsesprotokollen signeres av begge parter.

7 Leveringstidspunkt og overføring av risiko

7.1 Tidspunkt for levering

Levering anses som skjedd når levering er gjennomført i samsvar med kravene i kontrakten **og oppdragsgiver har godkjent leveransen gjennom signering av overtakelsesprotokoll. En forutsetning for godkjenning er at det er gjennomført tilfredsstillende slutt-/mottakskontroll og integrerte tester, samt eventuell prøveperiode med stabil og tilfredsstillende drift.**

Når levering har skjedd, overtar kunden risikoen.

7.2 Kundens undersøkelsesplikt

Kunden plikter å undersøke kontraktsgjenstanden innen rimelig tid etter at levering har skjedd, forutsatt at slik undersøkelse er praktisk mulig og hensiktsmessig ut fra kontraktsgjenstandens art.

8 Garanti

8.1 Garanti

Med mindre annet er avtalt, er garantiperioden på ett år regnet fra tidspunktet leveringen har skjedd i henhold til 7.1.

Garantitiden er to år regnet fra tidspunktet leveringen har skjedd i henhold til 7.1.

I garantitiden skal leverandøren ivareta vedlikehold av utstyret på tilsvarende nivå som for fullserviceavtale, beskrevet i Bilag B2U Mal for serviceavtale for vedlikehold av medisinsk-teknisk utstyr OUS.

I garantitiden påtar leverandøren seg ansvar for avvik ved kontraktsgjenstanden. Leverandøren skal i garantitiden snarest mulig og for egen regning rette avvikene slik at kontraktsgjenstanden er i henhold til kravene i kontrakten.

Garantien bortfaller dersom kontraktsgjenstanden benyttes utenfor sitt tiltenkte formål, vedlikehold gjennomføres i strid med vedlikeholdsdokumentasjonen fra leverandøren eller reparasjoner gjennomføres av andre enn de som er autorisert eller som har fått opplæring i serviceutførelsen av leverandøren eller produsenten. Garantien bortfaller likevel ikke dersom kunden har utført vedlikehold eller enkle reparasjoner for å kunne opprettholde kritisk drift.

Dersom kontraktsgjenstanden består av flere separate deler, gjelder tredje avsnitt tilsvarende for hver del. Garantien skal da fortsette å løpe for øvrige deler av kontraktsgjenstanden.

Denne bestemmelsen begrenser ikke kundens adgang til å fremme krav etter kjøpslovens regler.

8.2 Garantiavslutning

Dersom det er avtalt mellom partene, skal det avholdes garantiavslutning. Leverandøren er ansvarlig for å gjennomføre garantiavslutning. Dersom dette ikke blir gjennomført innen utløpet av kontraktsfestet garantitid, løper garantien inntil garantiavslutning er gjennomført.

Garantiavslutningen omfatter at leverandøren for egen regning gjennomfører en kontroll av utstyret senest ved garantitidens utløp. Kontroll av utstyret kan være i form av produsentens periodiske vedlikehold.

Avvik avdekket som en del av garantiavslutningen, skal rettes umiddelbart og senest innen frister angitt i protokoll fra avslutningen.

Dersom det ikke foreligger noen merknader fra kundens side, undertegnes protokollen av begge parter, og leverandørens garantiforpliktelser opphører.

9 Betaling

9.1 Priser

Prisene er oppgitt i norske kroner eksklusiv merverdiavgift.

Prisene inkluderer alle gebyrer, skatter og avgifter. Prisene inkluderer også levering.

Prisene skal omfatte alle Leverandørens forpliktelser, herunder alt materiell, utstyr, tilbehør, IKT-løsning/styringssystem, samt møter, installasjon og testing som er nødvendig for en komplett leveranse i samsvar med funksjonskravene i kontrakten, samt forsikring og garantiytelser.

9.2 Prisjusteringer

9.2.1 Vilkår for prisjustering

Prisene er faste i kontraktsperioden. Prisene kan likevel endres på visse vilkår:

- a) ~~Ved endringer av offentlige gebyrer og avgifter kan prisene endres etter vilkårene i 9.2.2.~~
- b) ~~Dersom avtalt tidspunkt for levering er mer enn tolv måneder etter endelig tilbudsfrist, kan prisene justeres etter vilkårene i 9.2.3 og 9.2.4.~~
- c) ~~Dersom kunden utløser opsjoner til den opprinnelige kontrakten senere enn tolv måneder etter endelig tilbudsfrist, kan prisene justeres etter vilkårene i 9.2.3 og 9.2.4.~~
- d) ~~Dersom det oppstår ekstraordinære omstendigheter, kan prisene justeres etter vilkårene i 9.2.5.~~

Anmodning om prisjustering skal skje senest på leveringstidspunktet, jf. 7.1. Prisregulering vil ikke gjelde for fakturaer som allerede er utstedt.

Prisene er faste i 2 år etter kontraktsignering. Dette gjelder også for eventuell utløsning av opsjoner i perioden.

Etter 2 år kan prisen reguleres årlig maksimalt i henhold til konsumprisindeksen (KPI Totalindeks) med kontraktsdato pluss 24 måneder som basisdato.

9.2.2 Prisjusteringer ved endringer av offentlige gebyrer og avgifter

Ved endring av offentlige gebyrer og avgifter som har konsekvenser for den faktiske kostnaden for kontraktsgjenstanden, kan begge parter kreve justering av prisene. Dette gjelder ikke dersom endringen ble offentliggjort før fristen for endelig tilbud. Krav om justering av pris skal framsettes skriftlig, og kostnaden skal dokumenteres. Det gjøres fratrekk for prisendringer som blir dekket av indeksregulering.

9.2.3 Indeksregulering

~~Prisendringen skal tilsvare endringen i Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks (KPI-totalindeksen) med utgangspunkt i siste tilgjengelige indeks før endelig tilbudsfrist fram til siste tilgjengelige indeks før levering.~~

~~Dersom prisen har en valutaavhengig andel, jf. 9.2.4, skal KPI-justering gjøres ved at prisen justeres med restandelen fra tidspunktet for endelig tilbudsfrist fram til siste tilgjengelige indeks før levering.~~

~~Begge parter har rett til å be om KPI-justering i henhold til ovennevnte.~~

Se punkt 9.2.1.

9.2.4 Endringer i valuta

Prisene kan endres i den utstrekning det inntreffer endringer i valutakurser utover $\pm 3\%$ sammenlignet med Norges Banks valutakurs på tidspunktet for endelig tilbudsfrist.

~~Valuta og valutaavhengig andel skal oppgis i tilbudet. Dersom valutaavhengig andel ikke er oppgitt, settes andelen til 70 %.~~

~~Norges Banks gjennomsnittlige valutakurs for de tre siste avsluttede månedene før levering legges til grunn. Prisendring vil baseres på den prosentvise endringen i valuta med fratrekk av tre prosentpoeng.~~

Begge parter har rett til å be om prisjustering på grunn av endringer i valutakurser.

Det er kun anledning til å endre priser som følge av endringer i valutakurser dersom dette fremgår av kontraktens Bilag F2U Prisskjema.

9.2.5 Ekstraordinær prisjustering

Dersom det oppstår ekstraordinære omstendigheter som leverandøren ikke kunne ha forutsett på tilbudstidspunktet, kan leverandøren skriftlig kreve prisjustering. Forutsetningen er at de ekstraordinære omstendighetene har medført en vesentlig økning i kostnader som leverandøren ikke med rimelighet kan ventes å overvinne eller avverge virkningene av. Økningen skal heller ikke kunne kreves kompensert etter 9.2.2, 9.2.3 eller 9.2.4.

I slike tilfeller reguleres prisene i tråd med den konsekvens endringen i prisgrunnlaget medfører, på den måte at leverandøren og kunden deler på merkostnaden med halvparten hver. Det er kun en reell økning i leverandørens kostnader til ytelser som inngår i kontraktsgjenstanden, som kan gi grunnlag for en endring i pris (nettovirkning).

Dersom vilkårene i 9.2.1 b eller c er oppfylt i tillegg til vilkårene i d, skal det først gjøres justeringer etter 9.2.3 og 9.2.4, og så gjøres en restjustering etter denne bestemmelsen.

Prisøkningen kan ikke medføre en prisøkning som overstiger 50 % av den opprinnelige kontraktsverdien, og kan ikke endre kontraktens overordnede karakter.

Leverandøren skal kreve prisjustering snarest mulig etter at leverandøren ble kjent med grunnlaget for prisjusteringen. Leverandøren skal dokumentere at det foreligger økte kostnader, årsaken til dette og hvor store disse er. Ved manglende dokumentasjon eller for sent framsatt krav bortfaller retten til prisjustering.

9.3 Utlegg og reiser

Oppdragsgiver dekker kun leverandørens utlegg dersom det er avtalt.

~~I de tilfeller det er avtalt dekning av reise- og diettkostnader, dekkes disse etter statens gjeldende satser. Reisetid dekkes ikke med mindre annet er avtalt. **Leverandørens reise- og diettkostnader dekkes ikke.**~~

9.4 Fakturering og betaling

Prosjektorganisasjonens faktureringsrutiner fremgår av Bilag D1U Administrative bestemmelser.

Betalingsfrist er 30 dager etter at korrekt faktura er mottatt.

En korrekt faktura skal:

- spesifiseres og dokumenteres slik at kunden enkelt kan kontrollere at fakturaen er i henhold til avtalt pris;
- være en elektronisk faktura i godkjent standardformat i henhold til forskrift om elektronisk faktura i offentlige anskaffelser;
- merkes med kundens innkjøpsordrenummer eller bestillingsreferanse, eventuelt med andre avtalte referanser.

Fakturering skal skje etter at kontraktsgjenstanden er levert som avtalt i henhold til 7.1, dersom ikke annet faktureringstidspunkt fråmgår.

Dersom ~~kunden på noe tidspunkt utfører~~ **det er avtalt** forskuddsbetaling, kan kunden kreve at leverandøren stiller tilstrekkelig garanti for det forskuddsbetalte beløpet. Leverandøren kan ikke overdra krav om betaling til en tredjepart for innkreving uten forutgående skriftlig samtykke fra kunden.

Betaling av en faktura er ikke ensbetydende med aksept av fakturaunderlaget. Omtvistede krav forfaller ikke til betaling før enighet er oppnådd, eller eventuelt før rettskraftig dom er avsagt.

9.5 Forsinket betaling

Dersom kunden ikke betaler til avtalt tid, har leverandøren krav på rente av det beløpet som er forfalt til betaling, i henhold til lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven).

9.6 Uriktig betaling

Kontraktspartene plikter å tilbakeføre ethvert beløp som er uriktig betalt i henhold til kontrakten. Denne plikten gjelder i inntil tre år etter at den aktuelle betalingen har funnet sted. Kontraktspartene skal betale forsinkelsesrenter i henhold til forsinkelsesrenteloven på beløpet som er uriktig betalt, beregnet fra betalingstidspunktet til datoen for tilbakebetalingen.

10 Endring, stansing og avbestilling

10.1 Endring

Kunden har rett til å kreve kvalitetsmessige og/eller kvantitative endringer i kontraktsgjenstanden eller endret tidspunkt for levering, samt anskaffe tilleggsleveranser, forutsatt at endringen ligger innenfor hva partene med rimelig grunn kunne forvente da kontrakten ble inngått.

Leverandøren skal gjennom et tilbud spesifisere hvilke konsekvenser den ønskede endringen har for prisen og fristene i kontrakten. Tilbudet skal basere seg på følgende prinsipper:

- Hvis kontrakten inneholder enhetspriser og/eller oppgitte timepriser som passer for endringen, skal disse brukes til å kompensere leverandøren. Enhetsprisene og/eller timeprisene skal også brukes dersom endringen gjelder ytelser som er relativt lik de ytelser som det er fastsatt enhetspriser eller timepriser for i kontrakten.
- Hvis det ikke finnes enhetspriser eller timepriser i kontrakten som passer, skal endringen kompenseres for på grunnlag av det generelle prisnivået i kontrakten. Dersom det ikke er mulig, skal endringen kompenseres for etter markedspris.
- Dersom endringen medfører besparelser for leverandøren, skal disse trekkes fra prisen på tilsvarende måte.

Dersom kunden aksepterer tilbudet, skal endringer eller tillegg avtales skriftlig.

Hvis partene er uenige om beløpet som skal legges til eller trekkes fra kontraktsprisen, eller om andre konsekvenser som følge av endringen, skal leverandøren likevel iverksette endringen uten å avvente endelig løsning om konsekvensene mellom partene, forutsatt at kunden ikke påføres vesentlig ulempe.

10.2 Midlertidig stansing og avbestilling

Kunden kan kreve at gjennomføringen av kontrakten stanses midlertidig, eller avbestille kontraktsgjenstanden. Dette skal gjøres skriftlig.

Ved leveranser som spesialbestilles (ikke hyllevare), eller leveranser som skal tilvirkes særskilt, kan leverandøren likevel fastholde levering av kontraktsgjenstanden, gjøre andre forberedelser til leveringen eller kreve betaling, dersom avbestillingen vil medføre betydelig ulempe for leverandøren eller høy risiko for at leverandøren ikke får erstattet tapet som avbestillingen medfører.

Ved midlertidig stans eller avbestilling kan leverandøren kreve at kunden dekker alle direkte og dokumenterte kostnader som leverandøren påføres som følge av midlertidig stans eller avbestilling, med fratrekk for eventuelle fordeler vunnet ved avbestillingen.

Leverandøren har ikke krav på å få erstattet det gjenstående beløpet av kontraktsprisen på tidspunktet for avbestillingen.

Kvantitative endringer i leveransen som reduserer avtalt volum med mer enn 15% anses som avbestilling. Reduksjon etter bestilling regnes likevel alltid som avbestilling.

11 Leverandørens kontraktsbrudd

11.1 Forsinkelse

11.1.1 Generelt

Det foreligger forsinkelse dersom kontraktsgjenstanden ikke leveres på avtalt sted til avtalt tid og dette ikke skyldes forhold hos kunden eller force majeure.

11.1.2 Leverandørens varslingsplikt og plikt til å begrense forsinkelsen

Dersom leverandøren forstår eller har grunn til å anta at det vil oppstå en forsinkelse, skal leverandøren uten ugrunnet opphold varsle kunden skriftlig og oppgi begrunnelsen for og den antatte varigheten av forsinkelsen. Leverandøren plikter for egen regning å treffe rimelige tiltak for å begrense forsinkelsen og holde kunden løpende orientert om hvilke tiltak leverandøren gjennomfører for å begrense forsinkelsen.

Dersom leverandøren mener at årsaken til at forpliktelsene ikke ble oppfylt til avtalt tid, skyldes forhold på kundens side eller andre forhold leverandøren ikke bærer risikoen for, jf. Punkt 15, skal leverandøren varsle om og dokumentere dette uten ugrunnet opphold. **Krav på fristforlengelse tapes dersom det ikke varsles innen utløpet av fristen.**

11.1.3 Tilleggsfrist

Kunden kan, **dvs har rett, men ikke plikt til å** fastsette en rimelig tilleggsfrist for oppfyllelse av leverandørens forpliktelser.

Kunden kan ikke gjøre gjeldende noen misligholdsbeføyelser så lenge tilleggsfristen løper, med mindre leverandøren har gitt varsel om at forpliktelsene ikke kan oppfylles innen tilleggsfristen.

Tilleggsfristen skal ikke ha innvirkning på kundens rett til dagbot eller erstatning som ble opparbeidet før tilleggsfristen ble gitt.

11.1.4 Tilbakehold

Ved leverandørens forsinkelse kan kunden holde betalingen tilbake, men ikke mer enn det som åpenbart er nødvendig for å sikre kundens krav som følge av forsinkelsen.

11.1.5 Kundens rett til å fastholde kontrakten

Kunden kan fastholde kjøpet og kreve oppfyllelse etter bestemmelsene i kjøpsloven § 23.

11.1.6 Dagbot ved forsinkelse

Kunden kan kreve dagbot fra det tidspunktet leverandøren er forsinket.

Hvis ikke annet er avtalt, gjelder følgende:

Dagboten utgjør 0,15 % av prisen for den delen av kontraktsgjenstanden som er forsinket, eksklusiv merverdiavgift.

Dersom kontrakten omfatter flere leveranser som skal virke sammen, og en forsinket enkeltleveranse fører til at kunden ikke kan nyttiggjøre seg den samlede kontraktsgjenstanden, skal dagboten være 0,15 % av avtalt vederlag for hele kontraktsgjenstanden, eksklusiv merverdiavgift.

Dagboten utgjør uansett minimum 500 kr per virkedag. Dagbøtene skal til sammen ikke utgjøre mer enn 15 % av avtalt vederlag for hele leveransen, eksklusiv merverdiavgift.

11.1.7 Heving

Ved vesentlig forsinkelse kan kunden heve avtalen etter bestemmelsene i kjøpsloven §§ 25 og 26.

Forsinkelse som innebærer at kundens formål med kjøpet ikke innfris, skal alltid anses som vesentlig forsinkelse.

11.1.8 Erstatning ved forsinkelse

Kunden kan kreve erstatning etter bestemmelsene i kjøpsloven §§ 27 og 67 for det tapet kunden lider som følge av forsinkelsen.

Påløpt dagbot kommer ikke til fradrag ved utmåling av erstatningen.

Kunden kan ikke kreve erstatning i stedet for dagmulkt ved overskridelse av dagmulktbelagte frister, med mindre det foreligger forsett eller grov uaktsomhet.

11.2 Mangler

11.2.1 Generelt

Det foreligger mangel dersom kontraktsgjenstanden ikke er i samsvar med art, mengde, kvalitet, andre egenskaper og innpakning som følger av kontrakten. Det foreligger også mangel dersom leverandøren ikke oppfyller øvrige plikter etter kontrakten.

Mangel som skyldes forhold hos kunden eller force majeure, kan ikke påberopes som kontraktsbrudd.

11.2.2 Reklamasjon

Kunden skal reklamere skriftlig innen rimelig tid etter at mangelen er oppdaget eller burde vært oppdaget.

11.2.3 Retting og omlevering (avhjelp)

Kunden kan kreve at leverandøren for egen regning retter en mangel dersom dette kan skje uten å volde leverandøren urimelig kostnad eller ulempe.

Dersom det mangelfulle utstyret/materiellet er integrert i kundens eksisterende utstyr, svarer leverandøren for kostnader knyttet til demontering og montering av dette.

Leverandøren skal starte utbedring av mangelen omgående. Dersom leverandøren ikke innen rimelig tid har utbedret mangelen, er kunden berettiget til selv, eller ved andre, å foreta utbedring, eller foreta erstatningskjøp for leverandørens regning og risiko, eller skriftlig kreve et forholdsmessig prisavslag. Det samme gjelder dersom det vil medføre vesentlig ulempe for kunden å avvente leverandørens utbedring. I slike tilfeller skal leverandøren underrettes skriftlig før utbedring iverksettes eller erstatningskjøp foretas.

Utbedringen skal gjennomføres der hvor leveransen befinner seg, med mindre annet er avtalt mellom partene. I den grad utstyret/materiellet sendes til leverandøren for utbedring eller omlevering svarer leverandøren for kostnader knyttet til dette.

Utbedring kan utsettes dersom kunden har saklig grunn til å kreve det.

Kunden kan kreve omlevering dersom utbedring ikke lar seg gjennomføre uten vesentlig ulempe for Kunden.

Kundens rett til retting og omlevering følger **for øvrig** av bestemmelsene i kjøpsloven §§ 34–36.

Selv om kunden ikke krever det, kan leverandøren for egen kostnad rette en mangel eller foreta omlevering når dette kan skje uten vesentlig ulempe for kunden og uten risiko for at kunden ikke får dekket sine utlegg av leverandøren. Leverandørens rett til retting og omlevering følger av bestemmelsene i kjøpsloven §§ 34–36.

11.2.4 Prisavslag

Dersom leverandøren ikke har lyktes i å avhjelpe en mangel innen rimelig tid, eller dersom retting eller omlevering ikke er aktuelt, har kunden krav på forholdsmessig prisavslag etter bestemmelsene i kjøpsloven § 38.

11.2.5 Tilbakeholdelse

Ved mangel kan kunden holde en forholdsmessig andel av betalingen tilbake, men ikke mer enn det som er nødvendig for å sikre kundens krav som følge av kontraktsbruddet.

Der det foreligger forventet kontraktsbrudd, har kunden rett til å holde sine ytelser tilbake fram til leverandøren stiller betryggende sikkerhet for sin oppfyllelse.

11.2.6 Erstatning

Kunden kan kreve erstatning etter bestemmelsene i kjøpsloven § 40, jf. §§ 27 og 67, for det tap kunden lider som følge av mangelen.

Samlet erstatning i kontraktsperioden er begrenset til et beløp som tilsvarer det avtalte vederlaget eksklusiv merverdiavgift. Begrensningen gjelder imidlertid ikke hvis leverandøren eller noen denne svarer for, har utvist grov uaktsomhet eller forsett.

11.2.7 Heving

Kunden kan heve hele eller deler av kontrakten etter bestemmelsene i kjøpsloven § 39 dersom mangelen medfører vesentlig kontraktsbrudd. Det samme gjelder ved forventet vesentlig kontraktsbrudd, med mindre leverandøren stiller betryggende sikkerhet.

Kunden skal før heving ha gitt leverandøren skriftlig varsel og rimelig frist til å bringe forholdet i orden.

Kunden har også rett til å heve kontrakten med umiddelbar virkning dersom det i forbindelse med leverandørens virksomhet åpnes gjeldsforhandlinger, akkord eller konkurs, eller annen form for kreditorstyring gjør seg gjeldende, eller leverandøren er under avvikling, har innstilt sin virksomhet eller befinner seg i en tilsvarende prosess med hjemmel i nasjonale lover og forskrifter.

Kunden har videre rett til å heve kontrakten med umiddelbar virkning dersom leverandøren er rettskraftig dømt for eller har vedtatt et forelegg for deltakelse i en kriminell organisasjon eller

for korrupsjon, bedrageri eller hvitvasking av penger eller er kjent skyldig i straffbare forhold som angår den yrkesmessigeandel.

12 Kundens kontraktsbrudd

12.1 Hva anses som kontraktsbrudd

Det foreligger kontraktsbrudd fra kundens side hvis kunden ikke oppfyller sine plikter etter kontrakten.

Avvik som skyldes forhold hos leverandøren eller force majeure, kan ikke påberopes som kontraktsbrudd.

12.2 Leverandørens tilbakeholdsrett

Leverandøren kan holde tilbake leveranser som følge av kundens kontraktsbrudd, men bare etter skriftlig forhåndsvarsel.

12.3 Tilleggsfrist

Leverandøren kan fastsette en rimelig tilleggsfrist for oppfyllelse av kundens forpliktelser.

Leverandøren kan ikke gjøre gjeldende noen misligholdsbeføyelser så lenge tilleggsfristen løper, med mindre kunden har gitt varsel om at forpliktelsene ikke vil bli oppfylt innen tilleggsfristen.

Tilleggsfristen skal ikke ha innvirkning på leverandørens rett til erstatning som ble opparbeidet før tilleggsfristen ble gitt. Forsinkelsesrenter løpes ikke så lenge tilleggsfristen løper.

12.4 Rett til å kreve oppfyllelse

Leverandøren kan fastholde kjøpet etter bestemmelsene i kjøpsloven §§ 52 og 53.

Dersom kontraktsgjenstanden ikke er levert ennå, taper leverandøren sin rett til å kreve oppfyllelse dersom kravet ikke fremmes innen rimelig tid.

12.5 Heving ved forsinket betaling

Leverandøren kan heve hele eller deler av kontrakten ved forsinket betaling etter bestemmelsene i kjøpsloven § 54 dersom kundens kontraktsbrudd er vesentlig.

Dersom kunden er innvilget tilleggsfrist for oppfyllelse etter 12.3, kan ikke leverandøren heve kontrakten før etter utløpet av denne fristen. Dette gjelder likevel ikke der kunden har varslet at kunden ikke kommer til å oppfylle sine forpliktelser innen utløpet av en slik frist.

12.6 Heving ved manglende medvirkning

Leverandøren kan heve kontrakten etter bestemmelsene i kjøpsloven § 55 når kunden ikke medvirker til kjøpet, dersom kontraktsbruddet er vesentlig.

Dersom leverandøren ønsker å heve kontrakten grunnet manglende medvirkning, skal leverandøren gi kunden skriftlig melding om dette innen rimelig tid etter at leverandøren fikk

eller burde fått kjennskap til kontraktsbruddet. Meldingen skal inneholde rimelig frist for kunden til å oppfylle sin medvirkningsplikt. Dette gjelder likevel ikke dersom kunden har opptrådt grovt uaktsomt eller i strid med redelighet og god tro.

Dersom kunden er innvilget tilleggsfrist for oppfyllelse etter 12.3, kan ikke leverandøren heve kontrakten før etter utløpet av denne fristen. Dette gjelder likevel ikke der kunden har varslet at kunden ikke kommer til å oppfylle innen utløpet av en slik frist.

12.7 Erstatning

Leverandøren kan kreve erstatning for tap på grunn av kundens forsinkelse med betaling eller manglende medvirkning, etter bestemmelsene i kjøpsloven § 57.

Erstatning for indirekte tap kan bare kreves hvis kunden eller noen som kunden svarer for, har utvist grov uaktsomhet eller forsett. Som indirekte tap regnes tap som nevnt i kjøpsloven § 67 andre ledd.

13 Virkninger av heving

Virkninger av heving reguleres av bestemmelsene i kjøpsloven §§ 64–66.

Den part som er ansvarlig for kontraktsbrudd, dekker eventuelle kostnader ved tilbakeføring. Tilbakebetaling og kostnader ved tilbakeføring kommer i tillegg til eventuell erstatning.

14 Samfunnsansvar

14.1 Generelt

Partene skal oppfylle de krav til samfunnsansvar som stilles i kontrakten.

Samhandling mellom partene og i leverandørkjeden skal skje innenfor rammen av relevant lovgiving og etablerte normer for god forretningsskikk og etisk handel.

14.2 Etiske krav

Produksjon, levering og bruk av de aktuelle varer skal være forenlige med krav i internasjonalt anerkjente FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal lovgivning om menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter. Leverandøren skal arbeide med å sikre at egne underleverandører innfrir ovennevnte krav.

Partene forplikter seg til på forespørsel å gi nødvendig informasjon for å kunne dokumentere dette.

14.3 Miljø

Partene ønsker å bidra til minst mulig miljøbelastning. Der det er mulig og hensiktsmessig, plikter partene å oppfylle kontrakten på en miljøvennlig måte og fremme klimavennlige løsninger, for eksempel ved valg av materiell, leveranseplaner, transportløsninger, avfallsminimering og gjenbruks- og gjenvinningsløsninger.

Nasjonal og internasjonal miljølovgivning og -reguleringer skal overholdes.

14.4 Lønns- og arbeidsvilkår i Norge

Partene har ansvar for at egne ansatte og ansatte hos underleverandører som har norsk arbeidskontrakt (inkludert innleide), har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til norsk lovverk.

Det vises spesielt til lov av 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler m.v. (allmenngjøringsloven) og forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter der denne kommer til anvendelse. I disse tilfeller og der det er relevant for den aktuelle anskaffelsen, plikter leverandøren på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne ansatte og ansatte hos eventuelle underleverandører (herunder innleide). Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift.

15 Force majeure

Skulle det inntreffe en ekstraordinær situasjon som ligger utenfor partenes kontroll, som gjør det umulig å oppfylle plikter etter denne kontrakten, og som ikke rimeligvis kunne vært tatt i betraktning ved inngåelse av kontrakten («force majeure»), skal motparten varsles om det så snart som mulig. Den rammede parts forpliktelser suspenderes så lenge den ekstraordinære situasjonen varer. Den annen parts motytelser suspenderes i samme tidsrom.

Ved force majeure-situasjoner har partene gjensidig informasjonsplikt overfor hverandre om alle forhold som må antas å være av betydning for den annen part. Slik informasjon skal gis så snart som mulig. Parten som påberoper seg force majeure, skal innen rimelig tid dokumentere overfor den annen part at vilkårene er oppfylt.

I force majeure-situasjoner kan motparten bare avslutte kontrakten med den rammede parts samtykke, eller hvis situasjonen varer eller antas å vare lenger enn 90 kalenderdager regnet fra tidspunktet situasjonen inntreffer.

Hver av partene dekker sine egne kostnader knyttet til avslutning av kontraktsforholdet. Kunden betaler avtalt pris for den del av kontraktsgjenstanden som var kontraktsmessig levert før kontrakten ble avsluttet, og får refundert et eventuelt forskudd som er betalt for ikke-leverte deler av kontraktsgjenstanden.

Partene kan ikke rette andre krav mot hverandre som følge av avslutning av kontrakten etter denne bestemmelsen.

16 Tvister

16.1 Lovvalg

Partenes rettigheter og plikter etter denne kontrakten reguleres i sin helhet av norsk rett.

16.2 Forhandlinger og mekling

Dersom det oppstår en tvist mellom partene om tolkning eller rettsvirkningene av kontrakten, skal tvisten først søkes løst ved forhandlinger eller mekling.

16.3 Domstols- eller voldgiftsbehandling

Dersom en tvist ikke blir løst ved forhandlinger eller mekling, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med endelig virkning av norske domstoler. Vernetting for avtalen er kundens vernetting, med mindre partene enes om et annet vernetting.

Partene kan alternativt avtale at tvisten blir avgjort med endelig virkning ved voldgift.

17 Rapporteringsplikt til Skatteetaten, brukerdiallog utland.

Kontrakt gitt til utenlandsk leverandør eller utenlandsk underleverandør, og alle arbeidstakere på slik kontrakt, skal rapporteres til Skatteetaten i henhold til lov om skatteforvaltning § 7-6.

Leverandøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer nedover i kontraktskjeden. Leverandøren skal løpende dokumentere til Kunden at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar ilagt Oppdragsgiver som følge av at Leverandøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet, er Leverandørens ansvar. Eventuelle kostnader påført Oppdragsgiver som følge av dette skal dekkes av Leverandøren.

18 Tiltak mot svart arbeid

Leverandøren skal senest 10 arbeidsdager før oppstart på byggeplass levere fullmakt til Oppdragsgiver for innhenting av opplysninger om skatte- og avgiftsforhold med videre. Kravet om fullmakt gjelder også eventuelle underleverandører som skal ha tilgang på byggeplass.

Oppdragsgiver kan ved skriftlig varsel med en rimelig frist kreve fremlagt kopi av månedlig a-melding innsendt fra Leverandøren og eventuelle underleverandører etter a-ordningen til NAV, SSB og Skatteetaten om utvalgte ansattes inntekt, arbeidsforhold og forskuddstrekk, samt arbeidsgiveravgift og finansskatt for virksomheten.

Manglende eller mangelfull innrapportering eller betaling fra Leverandøren til Skatteetaten kan påberopes av Oppdragsgiver som grunnlag for heving, selv om Leverandøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet, kan Oppdragsgiver på

samme måte kreve at Leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for Oppdragsgiver.